

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Κείμενο 1

Το κείμενο του Χρήστου Καμπόλη δημοσιεύτηκε στη στήλη «Απόψεις» της εφημερίδας «Καθημερινή» στις 14.01.2012.

«Απέτυχα στο διαγώνισμα», μου είπε η κόρη μου τις προάλλες. Όταν τη ρώτησα για ποιο λόγο, μου είπε ότι σημασία έχει το αποτέλεσμα: η αποτυχία.

Η συζήτηση που είχαμε ξεκαθάρισε αρκετά πράγματα. Όχι, δεν έχει σημασία η αποτυχία. Σημασία έχει τι προσπαθούμε να πετύχουμε. Ένας άνθρωπος που αναλαμβάνει προκλήσεις, που προσπαθεί να διεκδικήσει κάτι δύσκολο, που βάζει ψηλούς στόχους είναι φυσικό να βιώσει και αποτυχίες. Το αντίθετο, αυτός που βάζει χαμηλούς στόχους, που δεν βαδίζει σε ανεξερεύνητα μονοπάτια, μάλλον δεν θα νιώσει την αποτυχία. Όμως, δεν θα έχει καταφέρει κάτι.

Όχι, δεν έχει σημασία η αποτυχία. Σημασία έχει τι μαθαίνουμε από αυτήν και πώς συμπεριλαμβάνουμε αυτή τη γνώση και εμπειρία στο επόμενο βήμα. Ο Έντισον ισχυριζόταν ότι ποτέ δεν απέτυχε στο να ανακαλύψει τον ηλεκτρικό γλόμπο. Απλώς είχε βρει 10.000 τρόπους οι οποίοι δεν δούλευαν, πριν πραγματοποιήσει τον στόχο του!

Η επίτευξη δύσκολων εγχειρημάτων και η γόνιμη επεξεργασία των αποτυχιών αποκτούν ιδιαίτερη σημασία στη χώρα μας. Ίσως ένας από τους λόγους της χαμηλής επιχειρηματικότητας που χαρακτηρίζει την οικονομία μας είναι και η αδυναμία στη διαχείριση της αποτυχίας. Σε μια χώρα σαν τη δική μας, με πολύ μεγάλο ποσοστό αυτοαπασχολούμενων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η επιχειρηματικότητα, η καινοτομία, ο πειραματισμός με αμφίβολα εκ των προτέρων αποτελέσματα είναι ουσιώδη χαρακτηριστικά για την ευημερία μας. Όμως, για να πετύχει η επιχειρηματικότητα, θα πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι να βιώσουμε την αποτυχία. Να μάθουμε από τα αρχικά αρνητικά αποτελέσματα και να χαρτογραφήσουμε τη νέα πορεία.

Ίσως είναι καιρός να επαναπροσδιορίσουμε πιο emphaticά ότι μια αποτυχία δεν είναι το οδυνηρό τέλος μιας διαδρομής, αλλά μια πιο γόνιμη και έμπειρη «νέα αρχή» προς την επιτυχία! Και ίσως να είναι καιρός να μην αποζητούμε την ευκολία των χαμηλών στόχων, αλλά να απαιτούμε από τον εαυτό μας και τους οικείους μας την ανάληψη πραγματικών προκλήσεων. Όπως έλεγε και ένας δάσκαλός μου: «Να βάζετε σαν στόχο το φεγγάρι, γιατί, ακόμη και αν αποτύχετε, θα βρεθείτε ανάμεσα στα αστέρια».

Κείμενο 2

Το κείμενο είναι απόσπασμα από συνέντευξη του ηθοποιού και θεατρολόγου Χρίστου Παπαμιχαήλ στον Δ. Κυριαζή, 23.11.2018, Πηγή: www.lifo.gr.

— Πες μας δυο λόγια για το Pitch Your Failure.

Είναι μια σειρά από events που διοργανώνονται σε πόλεις της Ευρώπης και των χωρών της Βόρειας Αφρικής και της Μέσης Ανατολής με σκοπό να ευαισθητοποιήσουν νέους κοινωνικούς επιχειρηματίες και όσους θέλουν να δημιουργήσουν ή έχουν ήδη μια πρωτοβουλία σχετικά με τη διαχείριση της αποτυχίας και της δυσκολίας.

Η Αθήνα είναι η τρίτη στάση του PYF, μετά τη Ρώμη και το Βερολίνο. Ένα pitching event διαφορετικό από τα άλλα, με αληθινές και όχι τέλειες ιστορίες.

— Από πού ξεκίνησε και τι στόχους έχει;

Η ομάδα του PYF αποτελείται από νέους κοινωνικούς επιχειρηματίες που ζουν και εργάζονται σε χώρες της Μεσογείου, όπου η έννοια της κοινωνικής επιχειρηματικότητας είναι ακόμα δυσνόητη και απόμακρη, συνδεδεμένη ίσως με την αποτυχία.

— Ποια είναι η θέση της αποτυχίας στον σύγχρονο δυτικό κόσμο που θεοποιεί την επιτυχία;

Η επιτυχία μοιάζει να έχει κυρίαρχη θέση στον σύγχρονο δυτικό κόσμο και αυτός πιστεύω ότι είναι ένας από τους λόγους της μεγάλης αποτυχίας του. Η επιτυχία δεν μπορεί να μετρηθεί μόνο με αριθμούς –το μοναδικό σχεδόν κριτήριο που θέτει σήμερα ο αναπτυγμένος κόσμος–, αλλά κρίνεται με βάση πολυεπίπεδα προσωπικά και κοινωνικά κριτήρια. Θεοποιώντας την επιτυχία και το κέρδος πετυχαίνουμε μόνο να εγκλωβίζουμε την ανθρώπινη φύση και τις κοινωνίες μας στο στενό πλαίσιο που θέτει ο καπιταλισμός. Η «αποτυχία» είναι, πιστεύω, το βασικό συστατικό κάθε προσπάθειας για δημιουργία. Ας συμφιλιωθούμε με την ιδέα ότι πρόκειται για ένα στάδιο που ενδυναμώνει και ενισχύει το έργο μας.

Κείμενο 3

ΜΟΥΣΙΚΟΙ Σ' ΕΝΑ ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΟ ΚΕΝΤΡΟ

Το ποίημα του Βασίλη Βασιλικού, ελαφρά διασκευασμένο για τις ανάγκες της εξέτασης, αντλήθηκε από τη συλλογή «Τα Ποιήματα», εκδ. Πολύπλανο, Αθήνα: 1999.

Κάποτε ξεκίνησαν κι αυτοί μ' όνειρα μεγάλα:

να παίξουν Μότσαρτ, Μπετόβεν, Σοπέν

σε αμφιθέατρα κατάμεστα από κόσμο,

την επόμενη να διαβάζουν κριτικές
για το ταλέντο τους. Και άλλα.

Τώρα τι κι αν ξεπέσαν σ' αυτό
το φτωχικό, παραθαλάσσιο κέντρο
με μια φτηνή τζαζ, ξενυχτώντας
πάνω από ταμπούρλα, τραγουδώντας
τα τραγουδάκια της εποχής
-στο πιάνο μια γρηά¹ τους συνοδεύει-
τι κι αν μένουν μετά τις μια να τους ακούν
οι άδειες καρέκλες, τα άδεια τραπέζια
τ' αδιάφορα νυσταγμένα γκαρσόνια...

υπάρχει πάντα η θάλασσα να δέχεται
ακούραστα, τα κουρασμένα όνειρά τους.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

Ποια στάση απέναντι στην αποτυχία διακρίνεις στα νοήματα του Κειμένου 2; (μονάδες 5)
Σε ποιο βαθμό αυτή βρίσκεται σε συμφωνία με τις απόψεις που διατυπώνονται στο
Κείμενο 1; (μονάδες 10) Να απαντήσεις σε 70 περίπου λέξεις.

Μονάδες 15

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

Σε ποιο συμπέρασμα καταλήγει ο συγγραφέας στο Κείμενο 1 και με ποια επιχειρήματα –
λογικές σκέψεις οδηγείται σε αυτό;

Μονάδες 10

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

α. «Απέτυχα στο διαγώνισμα» (1^η παράγραφος, Κείμενο 1)

Απλώς είχε βρει 10.000 τρόπους, οι οποίοι δεν δούλευαν πριν πραγματοποιήσει τον στόχο
του! (3^η παράγραφος, Κείμενο 1)

«νέα αρχή» (5^η παράγραφος, Κείμενο 1)

1 Στο πρωτότυπο υπάρχει και ο χαρακτηρισμός «φώκια» που έχει εξαιρεθεί.

Ποια η λειτουργία των σημείων στίξης στις παραπάνω περιπτώσεις; (μονάδες 6)

β. «Ας συμφιλιωθούμε με την ιδέα ότι πρόκειται για ένα στάδιο που ενδυναμώνει και ενισχύει το έργο μας.» (3^η απάντηση, Κείμενο 2): Να μετατρέψεις με τις κατάλληλες, κατά την κρίση σου, αλλαγές την παραπάνω φράση, ώστε από προτροπή να δηλώνει αναγκαιότητα. (μονάδες 2) Ποιος τρόπος εκφοράς του μηνύματος είναι καταλληλότερος, κατά τη γνώμη σου, με κριτήριο το είδος του κειμένου; (μονάδες 2)

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Στο Κείμενο 3 αποτυπώνεται μια πορεία που γεννά απογοήτευση. Να την ερμηνεύσεις αξιοποιώντας τρεις κειμενικούς δείκτες και να σε απασχολήσει αν το μήνυμα που εκπέμπεται στο κείμενο είναι συνηθισμένο και για άλλους ανθρώπους ή όχι. (150-200 λέξεις)

Μονάδες 15